

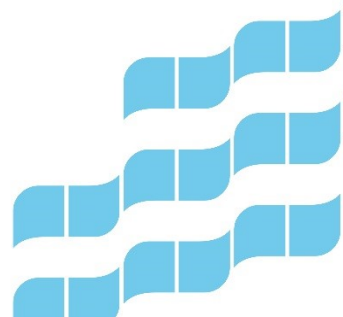
Liite: Kasvatus- ja opetuslautakunta 9.9.2025

Vuoden 2026 talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Valtuustoaloite Tampereen varhaiskasvatuksen työntekijöiden hyvinvoinnin edistämiseksi –
Saana Kuusipalo ym. (TRE:5839/01.00.01/2024)

Valtuustoaloite matalan kynnyksen liikunta- ja hyvinvointiohjauksesta varhaiskasvatuksen ja
esiopetuksen henkilöstölle – Anna Moilanen ym. (TRE:4884/01.00.01/2024)

Valtuustoaloite varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kirjallisuuskasvatuksen ja monilukutaidon
tukemisen rahoittamiseksi – Minna Minkkinen ym. (TRE:1171/12.00.01/2025)

Valtuustoaloite Tampereen varhaiskasvatuksen työntekijöiden hyvinvoinnin edistämiseksi – Saana Kuusipalo ym. (TRE:5839/01.00.01/2024)

Valtuutettu Saana Kuusipalo esittää 16.12.2024 yhdessä lukuisien muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että Tampereen kaupunki tukee varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointia ja turvallisuutta turvaamalla jatkossa riittävällä tasolla resurssin koulutettuun avustavaan henkilöstöön, sekä varmistamalla, että esihenkilöt kykenevät tosiasiallisesti turvamaan jokaisen työntekijän mahdollisuuden työtauukoon. Lisäksi Tampereen kaupungin tulee ottaa käyttöön vaateraha ryhmissä työskenteleville ja säännöllisesti lasten kanssa ulkoileville työntekijöille työturvallisuuden edistämiseksi.

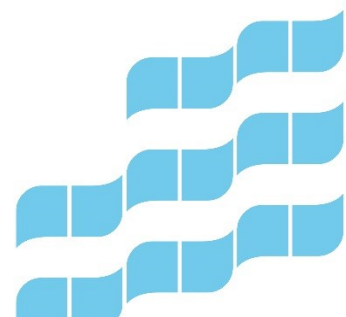
Saana Kuusipalo ja muut valtuutetut ovat perustelleet esitystään sillä, että laadukkaalla varhaiskasvatuksella on merkittäviä inhimillisiä ja kansantaloudellisia vaikutuksia. He toteavat, että koulutetun avustajaresurssin on oltava riittävä, jotta koulutettujen avustajien jatkuva ja koko toimintakauden kestävä työsuhte voidaan turvata. Työn tauottamisen osalta todetaan, että se on keskeistä työntekijöiden jaksamisen, työhyvinvoinnin ja pitkän aikavälin työkyvyn kannalta. Vaaterahan osalta sen todetaan olevan työturvallisuuskysymys, joka vähentää tapaturmariskiä ja lisää työn sujuvuutta lasten kanssa. Aloitteessa mainitaan myös, että matalampi palkkataso tekee laadukkaiden vaatteiden hankkimisen taloudellisesti haastavaksi ja olisi konkreettinen osoitus varhaiskasvatuksen henkilöstön työn arvostuksesta ja tärkeydestä.

Laadukas varhaiskasvatus rakentuu useista eri tekijöistä, joista henkilöstön ammatillinen osaaminen, sitoutuminen yhteisiin arvoihin ja pedagogisen sensitiivisyyden merkitys on tärkeä. Aikuisten sensitiivisyys, läsnä oloisuus ja helposti lähestyttävyyys luovat turvallisen vuorovaikutuksen lasten ja henkilöstön välille. Turvallinen vuorovaikutus aikuisten ja lasten välillä luo pohjan oppimiselle ja hyvinvoinnille. VAKA-asiakaskokemuskyselyt ja henkilöstön laatukselyt osoittavat, että henkilöstön vuorovaikutustaidot ja tunnetaitojen tukeminen ovat keskeisiä laadun kokemukselle. Vuonna 2023 85 % ja vuonna 2024 89 % kyselyyn vastanneista huoltajista koki, että tunne- ja vuorovaikutustaitoja harjoitellaan riittävästi.

Avustajamäärä ja laatu

Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen avustajaresurssi on viimeisen kymmenen vuoden aikana kaksikertaistunut. Merkittävintä lisäys on ollut vuosina 2021–24, jolloin tasa-arvoon ja tuen uudistuksen lakimuutoksen toimeenpanoon saatiin valtionavustuksia, joista merkittävä osa käytettiin avustajien palkkaamiseen. Lisäksi oli käytössä koronatukea. Hankerahoitus väheni 2024 syksystä alkaen. Koska tämä oli ennakkoon tiedossa, varauduttiin tilanteeseen vuoden 2024 henkilöstösuunnitelmassa lisäämällä vakinaisten avustajien määrään 20 uudella vakinaisella vakanssilla ja 5 vakinaisella kieliavustajalla.

Vuoden 2025 henkilöstösuunnitelmaan varattiin vakinaisen resurssin (127) lisäksi määrärahat 38 määräraikaisen avustajan palkkaamiseen 10 kuukaudeksi. Käytettävissä olevalla hankerahalla on palkattu 18 määräraikaista avustajaa. Lisäksi akuutteihin tarpeisiin on vielä otettu määräaikaisesti avustajia.

Kokonaisuudessaan näillä toimenpiteillä avustajien määrä on saatu pysymään lähes samalla tasolla kuin hankerahoituksen ollessa parhaimmillaan.

Myös avustajien osaamiseen on panostettu. Syksyllä 2023 käynnistettiin yhteistyössä Tredun kanssa Vakka-koulutus, johon otettiin 20 varhaiskasvatuksen avustajaa. Koulutus toteutettiin vuoden kestäväenä monimuotokoulutuksena ja se sisälsi kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnosta kolme tutkinnon osaa, joista yksi oli tukea tarvitsevien ohjaaminen. Koulutukseen osallistuneilla oli mahdollisuus jatkaa opintoja työn ohessa suorittaen koko tutkinnon. Tähän tarttuivat lähes kaikki opinnot aloittaneet. Sama koulutus on toteutettu toimintakaudella 2024–25, osallistujia tällä jaksolla on 10.

Varahenkilöt

Varahenkilöjärjestelmä otettiin käyttöön Tampereella 2007 palkkaamalla 15 alueellista lastenhoitajan varahenkilöä. 2017 toimintaa laajennettiin palkkaamalla oma varahenkilö jokaiseen varhaiskasvatusyksikköön, lukumäärä nousi yhteensä 40:een. 2020-luvulla sijaisten saatavuuden heikentyessä varahenkilöjärjestelmää on kehitetty edelleen ja tällä hetkellä vakinaisen varahenkilön vakansseja on 66 ja lisäksi vuoden 2025 henkilöstösuunnitelmaan on varattu määrärahat 15 alueellisen varahenkilön palkkaamiseen seitsemän kuukauden ajaksi, lähinnä niihin aikoihin, jolloin sairastavuus on korkeimmillaan.

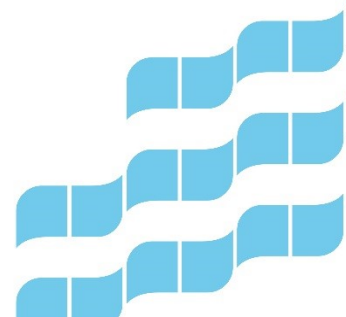
Varahenkilöiden palkkausta on viime vuosina nostettu, tavoitteena on ollut parantaa tehtävän houkuttelevuutta ja saada tehtäviin pysyvää ja motivoitunutta henkilöstöä. Varahenkilöresurssin käytön on osoitettu parantavan myös työyhteisöjen työhyvinvointia ja turvallisuutta. Varahenkilöillä on alan koulutus, joka turvaa alan osaamistasoa. Tutut, osaavat varahenkilöt vähentävät vakituisen henkilöstön kuormittavuuspainetta henkilöstövaje -tilanteissa. Varahenkilöiden ammatillinen perehdytys vahvistaa toiminnan laatu- ja turvallisuustekijöitä. Myös huoltajien palaute ammattitaitoisista ja tutuksi tulevista varahenkilöistä on myönteinen verrattuna ulkopuoliseen sijaishankintaan. Varahenkilöiden määrää ei suunnitellusti kasvateta vuoden 2026 aikana.

Vaateraha

Varhaiskasvatus ja esiopetus noudattaa työpukujen ja suojavaatetuksen osalta Tampereen kaupungin ohjeistusta. Verotuksen näkökulmasta työnantajan henkilöstölleen hankkima vaatetus on lähtökohtaisesti elantomenoa ja siten verotettavaa tuloa työntekijälle. Tampereen kaupunki ei tarjoa henkilöstölleen vaatteita veronalaisena henkilöstöetuna.

Työnantajan hankkimat vaatteet voivat kuitenkin tietyin edellytyksin olla verovapaa henkilöstöetu. Tällöin kyseessä on suojavaatetus, jotta työtä voidaan tehdä turvallisesti. Suojavaatetuksen hankkimiseen tulee olla työtehtäviin liittyvä ehdoton edellytys, eikä suojavaatteen käyttäminen voi olla työntekijälle vapaaehtoista. Tavanomaiset työssä käytettävät vaatteet eivät täytä suojavaatteen määritelmää.

Suojavaate voi tarkoittaa myös vaatetta, mikä suojaa työntekijää esimerkiksi likaisilta, kylmiltä, kosteilta tai vaateetusta merkittävästi kuluttavilta työskentelyolosuhteilta. Työnantaja ei tarjoa suojavaatetusta satunnaisia tilanteita varten, vaan työskentelyolosuhteista muodostuvan tarpeen tulee olla jatkuva. Myös näkyvyyttä lisäävät vaatteet (esimerkiksi heijastinliivi) ovat verovapaasti annettavia suojavaatteita, mikäli henkilön työtehtävät edellyttävät sen käyttämistä. Suojavaatetuksen tarve todetaan työn vaarojen arvioinnin

yhteydessä eri vaaratekijöitä arvioitaessa. Varhaiskasvatussyksiköihin on työnantajan toimesta hankittu heijastinliivejä, suojaessuja sekä kenkien liukuesteitä.

Tauot

Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen 2022–2025 (KVTES) 26§ mukaan viranhaltijalle/työntekijälle järjestetään päivittäin yksi 10 minuutin pituinen tauko (kahvitauko), joka luetaan työaikaan ja jonka aikana viranhaltija/työntekijä ei saa poistua työpaikalta. Tauko järjestetään tarvittaessa vuoroittain ja muutoinkin siten, ettei tauosta aiheudu häiriötä työn kululle tai suoritettaville palveluksille. Työturvallisuuslaki (728/2002) toteaa, että työnantajan on huolehdittava turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Tämä sisältää myös työn tauottamisen.

Työtaukojen mahdollistaminen varhaiskasvatuksen työntekijöille tukee henkilöstön hyvinvointia. Työn tauottaminen on osa työn kuormituksen hallintaa ja työhyvinvoinnin edistämistä. Tiimien välinen yhteistyö ja selkeä työn organisointi mahdollistavat taukojen joustavan pitämisen. Esihenkilöillä on aktiivinen rooli taukokulttuurin luomisessa sekä niiden suunnittelussa. Esihenkilön vastuulla on huolehtia, että tauot toteutuvat. Johtamisrakenteiden kehittämällä pystytään esihenkilöiden työaikaan kohdentamaan enemmän myös tämän kokonaisuuden hallintaan.

Johtamisrakenteiden uudelleenorganisointi

Johtamisrakenteiden uudelleenorganisoinnista hallittavimmiksi yksiköiksi on laadittu suunnitelma vuosille 2025–2028. Näihin muutoksiin esitetään vuosittain rahoitusta talousarviokehukseen. Esimerkiksi vuodelle 2026 tämä tarkoittaa noin 90 000 € kustannusvaikutuksia. Ryhmäkohtaisia mitoituksia ei velvoiteta tarkkailemaan lain mukaan, vaan yksikkötasoisesti. Johtajuutta tehostamalla tavoitellaan kuitenkin sitä, että johtajan kyvykkyys parantuu mm. tiimijohtamisen ja työn organisoinnin osalta.

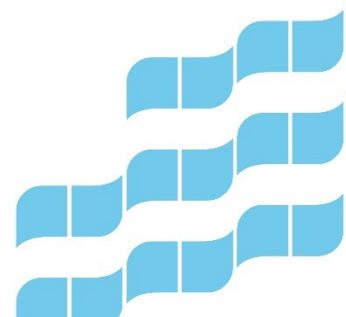
Tulevien vuosien talousarvioihin ei ole mahdollista esittää uusia kustannuksia lisääviä ehdotuksia, vaan pitäydytään olemassa olevissa toimenpiteissä. Tämä liittyy laajempaan Tampereen kaupungin talouden tasapaino-ohjelmaan.

Valmistelijat:

Varhaiskasvatusjohtaja Elli Rasimus, puh. 050 523 7386, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Aluejohtaja Heli Rautanen, puh. 040 584 7692, etunimi.sukunimi@tampere.fi

HR-asiantuntija Liisa Tietäväinen, puh. 0400 375 773, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Valtuustoaloite Tampereen varhaiskasvatuksen työntekijöiden hyvinvoinnin edistämiseksi

Esitän, että Tampereen kaupunki tukee varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointia ja turvallisuutta turvaamalla jatkossa riittävällä tasolla resurssin koulutettuun avustavaan henkilöstöön, sekä varmistamalla, että esihenkilöt kykenevät tosiasiallisesti turvaamaan jokaisen työntekijän mahdollisuuden työtaukoon. Lisäksi Tampereen kaupungin tulee ottaa käyttöön vaateraha ryhmissä työskenteleville ja säännöllisesti lasten kanssa ulkoileville työntekijöille työturvallisuuden edistämiseksi.

Tutkimukset osoittavat, että laadukkaalla varhaiskasvatuksella on merkittäviä inhimillisiä ja kansantaloudellisia vaikutuksia. Varhaiskasvatus luo perustan lasten oppimisvalmiuksille, sosiaalisille taidoille ja hyvinvoinnille. OECD:n ja THL:n raporttien mukaan korkealaatuinen varhaiskasvatus vähentää myöhemmin ilmeneviä oppimisvaikeuksia ja erityisen tuen tarvetta perusopetuksessa. Aliresursoitu varhaiskasvatus puolestaan lisää muun muassa koulutuksen keskeyttämisiä ja syrjäytymisen riskiä. Investoinnit varhaiskasvatukseen maksavat itsensä takaisin, sillä ne tukevat lapsen kehitystä ja hyvinvointia, mikä vähentää myöhemmin tarvittavien korjaavien palveluiden tarvetta ja vahvistaa perustaa menestystä tulevaisuudessa työelämässä ja yhteiskunnassa.

Koulutetun avustajaresurssin on oltava riittävä, jotta koulutettujen avustajien jatkuva ja koko toimintakauden kestävä työsuhte voidaan turvata varhaiskasvatuksessa. Vaikka Tampere on vahvistanut vuoden 2025 talousarviossa varhaiskasvatuksen resursseja, on riski, ettei koulutettuun avustavaan henkilöstöön varattu resurssi riitä koko vuodeksi. Mikäli talousarviossa avustavaan henkilöstöön varattu taloudellinen resurssi ei riitä koko vuodeksi, tulee resurssivaje paikata. Lisäksi myös tulevassa talousarviossa koulutettu avustajaresurssi tulee turvata riittävällä tasolla. Avustajatarve on suoraan suhteessa avustettavien/tuen tarpeiden määrään ja vaihtelee joka toimintakausi. Todellisuudessa joka talossa, käytännössä joka ryhmässä, on tuen tarpeisia. Erityisen tai tehostetun tuen lasten Varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattu avustajaresurssi tarkoittaa sitä, että avustaja on paikalla joka päivä ja lapsi saa koko ajan tarvitsemansa tuen. Toistaiseksi ryhmäavustajien palkkaamista on rahoitettu pääasiassa hankeluontoisesti. Hankkeilla rahoitetut ryhmäavustajat eivät ole pitkäaikainen ratkaisu, eikä hankerahoitusta tulisi käyttää perustoiminnan rahoittamiseen.

Tampereen tulee varmistaa, että esihenkilöt pystyvät tosiasiallisesti turvaamaan jokaisen työntekijän oikeuden työtaukoon ja mahdollisuuden poistua lapsiryhmästä. Tampereen kaupunki on sisällyttänyt vuoden 2025 talousarvioon resursseja varhaiskasvatuksen esihenkilötyön johtamisrakenteiden kehittämiseen, mikä osaltaan vastaa tähän haasteeseen. Henkilöstöä on rekrytoitava riittävästi, ja sijaispoolia tulee kasvattaa, jotta poissaoloihin voidaan reagoida nopeasti. On myös tärkeää, että henkilöstömitoitus ei perustu ainoastaan laskelmiin koko talon henkilökunnasta, vaan mitoitusta tarkastellaan ryhmäkohtaisesti, jotta kuormitus ei kasaudu epäoikeudenmukaisesti. Esihenkilöiden tukemiseksi tarvitaan selkeitä ohjeita ja työkaluja taukojen suunnitteluun. Lisäksi työntekijöille tulee tarjota joustavampia mahdollisuuksia osallistua koulutuksiin ilman, että tämä vaarantaa lapsiryhmän toimintaa.

Työn tauottaminen on keskeistä työntekijöiden jaksamisen, työhyvinvoinnin ja pitkän aikavälin työkyvyn kannalta. Taukojen puute altistaa uupumukselle, sekä henkiseen ja fyysiseen kuormitukselle, mikä heijastuu suoraan työn laatuun ja lasten hyvinvointiin. Tauot lisäävät myös tehokkuutta, virkeyttä ja tarkkaavaisuutta. Esihenkilöiden on huolehdittava siitä, että taukojärjestelyt toteutuvat kaikissa tilanteissa, myös henkilöstön vajauksen tai muiden poikkeuksellisten tilanteiden aikana.

Tampereen tulee ottaa käyttöön vaateraha varhaiskasvatuksen henkilöstölle työhyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi. Asianmukainen ja suojaava vaatetus on työturvallisuuskysymys. Varhaiskasvatuksen työntekijät ulkoilevat lasten kanssa jatkuvasti, mikä edellyttää laadukkaita, säänkestäviä ja turvallisia vaatteita. Sääolosuhteet vaihtelevat helteistä koviin pakkasiin ja kurakeleihin. Työskentely ulkona edellyttää kestäviä ja laadukkaita vaatteita, sillä ne altistuvat kovalle kulutukselle. Sisävaatteitakin on pestävä säännöllisesti, ja niiden tulee kestää esimerkiksi erilaisten eritetahrojen pesua. Asianmukainen vaatetus ja laadukkaat varusteet suojaavat muun muassa kylmetymiseltä, kastumiselta ja liukastumisilta. Tämä vähentää tapaturmariskiä ja lisää työn sujuvuutta lasten kanssa toimiessa. Laadukkaat, pidempään kestävät vaatteet ovat myös ekologinen valinta. Matalampi palkkataso tekee tällaisista hankinnoista työntekijöille taloudellisesti haastavia, ja vaateraha olisi konkreettinen osoitus varhaiskasvatuksen henkilöstön työn arvostuksesta ja tärkeydestä.

Laadukas varhaiskasvatus on riippuvainen henkilöstön jaksamisesta, hyvinvoinnista ja osaamisesta. Tällä hetkellä kuitenkin alalla on vakava työvoimapula erityisesti väestörakenteen muutosten, epätasaisesti jakautuvan työkyvyttömyyseläköitymisen, sairauspoissaolokierteen, sekä kuormittavassa ja epävakaaassa työympäristössä työskentelevän henkilöstön sitouttamisen vaikeuden vuoksi.

Varhaiskasvatuksen työntekijöillä on keskimäärin muita kunta-alojen työntekijöitä suurempi riski sairauspoissaoloille ja työkyvyttömyyseläköitymiselle - työntekijöille kertyy noin viisi sairauspoissaolopäivää enemmän kuin keskimäärin kunta-alalla. Lisäksi lyhyet ja keskipitkät poissaolot ovat varhaiskasvatuksessa muita aloja vahvemmin yhteydessä pidempiaikaiseen työkyvyttömyyteen. Sairauspoissaolokierrettä ylläpitää se, että lyhyetkin poissaolot kasvattavat entisestään henkilöstön työkuormitusta. Kokemus heikentyneestä työkyvystä on vuosi vuodelta lisääntynyt, ja nyt jo joka viides kokee henkisen tai fyysisen työkykynsä heikoksi. Varsinkin nuorten työntekijöiden kokemukset työstä ovat aiempaa kielteisempiä ja heidän sairauspoissaolonsa ovat lisääntyneet (KEVA, 2024.)

Valtakunnallisen trendin mukaisesti myös Tampereella suurimmat sairauspoissaolomäärät kohdistuvat varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen, sekä perusopetukseen.

Ottaen huomioon varhaiskasvatusalan merkittävän sairauspoissaolo- ja työkyvyttömyysriskin, sekä laadukkaan varhaiskasvatuksen huomattavat inhimilliset ja kansantaloudelliset vaikutukset, olisi vähintäänkin kohtuullista tukea varhaiskasvatuksen työntekijöiden hyvinvointia, turvallisuutta ja riittävää palautumista edellä mainituilla toimenpiteillä.

Saana Kuusipalo,
kaupunginvaltuutettu (sd.)

San Ki

Tampereella 13.12.2024

Jukka Järvelin

MIKKO AALTONEN

Minna Minkkinen

alla-anna Mäkelä

MIKA HANHOLA

MITJA TAPLO

Petri Siuro

ANNA-MERJA LAGLAVAN

Liisa Suomela

Sanna Toivola

MIKA TOIKKOLA

Mahmoud Makhoul

Anna Rönkä

Auli A. Antti Hilti

Johanna Louhekorpi

Safia Julin

JUSSI LAHTINEN

PAULIINA Piihonen

Oja Hapala-aho
Mirja Salminen

Hanna Särnä
Hanna Särnä

Vilho J.
Vilho J. Hämälähti

Valtuustoaloite matalan kynnyksen liikunta- ja hyvinvointiohjauksesta varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstölle – Anna Moilanen ym. (TRE:4884/01.00.01/2024)

Valtuutettu Anna Moilanen esittää 21.10.2024 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että Tampereella varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstölle tuotaisiin työpäivän yhteyteen säännöllisesti matalan kynnyksen hyvinvointipalveluja, kuten liikunta- ja hyvinvointiohjaajien palveluita. Nämä ohjaajat voisivat tarjota henkilöstölle esimerkiksi kehonhuoltoon, palautumiseen ja stressinhallintaan liittyviä harjoituksia suoraan työpaikan yhteydessä.

Anna Moilanen ja muut valtuutetut ovat perustelleet esitystään sillä, että näiden liikunta- ja hyvinvointipalveluiden tarjoaminen päiväkotien välittömässä läheisyydessä vähentäisi henkilöstön tarvetta siirtyä erikseen hyvinvointipalveluiden luokse vapaa-ajallaan ja mahdollistaisi työpäivän aikaisen palautumisen sekä fyysisen kuormituksen vähentämisen. Tämän avulla edistetään työntekijöiden työssä jaksamista ja viihtymistä sekä parannetaan työhyvinvointia pidemmällä aikavälillä. Esityksessä esitetään, että pilotointivaiheessa kohdistaa palvelut tiettyihin päiväkoteihin, minkä jälkeen kokemusten pohjalta toimintaa laajennettaisiin koko kaupungin alueella.

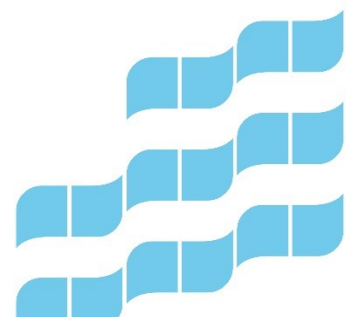
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksiköihin on jo vuosia kohdistettu suunnitelmallisesti työhyvinvointia tukevia toimenpiteitä. Yksiköt ovat laatineet itse omat työhyvinvointisuunnitelmansa, joihin kirjataan keskeisimpiä havaintoja ja toimenpiteitä työhyvinvoinnin kehittämiseksi.

Yksiköiden omien toimenpiteiden lisäksi tarjolla on ollut kaikkia yksiköitä koskevia sisältöjä. Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua työhyvinvointiaamuihin, joissa työnantaja tarjosi osallistujille ohjattua liikuntaa ja aamupalan ennen työpäivää. Lisäksi varhaiskasvatusyksiköiden johtajille on ollut kohdennettuja työhyvinvointiaamuja samalla teemalla. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen koko henkilöstölle on järjestetty Lupa liikkua -henkilöstöliikuntoja syksyllä 2022 ja 2023. Henkilöstöliikunnat olivat omalla ajalla tapahtuvia lajikokeiluja ja/tai lyhytkursseja. Molemmilla kerroilla kaikki varattiin täyteen, mutta vain noin 20 % varauksista todellisuudessa käytettiin. Matalan käyttöasteen takia henkilöstöliikuntoja ei ole enää jatkettu.

Kaupunki on mahdollistanut vuosien varrella varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa lähes sadan henkilön lisäkouluttautumisen oman työn ohella liikunnan ohjaajaksi (LAT-tutkinto). Heidän ammattitaitoaan voi hyödyntää yksikön toimenpiteiden suunnittelussa ja järjestämisessä. Tällaisia henkilöstön järjestämiä liikuntaryhmiä ja aktiviteetteja on järjestettykin monissa varhaiskasvatusyksiköissä – jopa alueellisesti.

Varhaiskasvatusyksiköille on mahdollistettu työhyvinvointiteemaisen kehittämispäivän järjestäminen. Päivän sisällön tarkoituksena on ollut käsitellä työhyvinvoinnin edistämisen teemaa jokaisen yksikön omat lähtökohdat edellä. Päivään oli mahdollista liittää ostopalveluna toteutettava liikunnanohjaus.

Suunnittelupäivien lisäksi on ollut käytettävissä liikuntakoordinaattorin tuki työhyvinvoinnin edistämisen toimenpiteiden suunnitteluun. Liikunnalliset kehityskeskustelut, työnantajan tarjoamat työfysioterapeuttiset palvelut ja omaehtoisen liikunnan tukitoimet (mm. työsuhteyttä, tilojen mahdollistaminen) ovat muita

työhyvinvointia edistäviä mahdollisuuksia. Lisäksi valtakunnalliset Liikkuva aikuinen -ohjelman varhaiskasvatukseen olevat materiaalit ovat yksiköiden hyödynnettävissä.

Kaupunkitasolla pitkän tähtäimen suunnitelmassa yksi toimenpide rakenteiden näkökulmasta on johtajuusrakenteen muutos. Tällä pyritään edistämään kohtaavaa johtamista, jotta ihmisten välinen vuorovaikutus lisääntyy ja sitä kautta koettu työhyvinvointi paranee.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstön työhyvinvointi, työssä jaksaminen ja palautuminen ovat tärkeitä asioita. Varhaiskasvatuslaki ja henkilöstömitoitukset edellyttävät henkilöstön läsnäoloa lapsiryhmissä, jolloin työpäivän aikana erilaisten järjestettyjen harjoitusten toteuttaminen olisi haastavaa ja usein mahdotonta. Henkilöstö muun muassa ruokailee sujuvasti työn ohessa ja esimerkiksi koulutukseen lähteminen aiheuttaa sisäisiä järjestelyjä, jotta vaadittava resurssi voidaan varmistaa. Tämän takia varhaiskasvatusyksiköiden henkilöstön ei ole mahdollista poistua lapsiryhmästä ja osallistua työpäivän aikana ennalta sovittuihin ulkoisen palveluntuottajan palveluihin. Mahdolliset taukojumput tai muut venyttelyhetket tehdään osana pedagogisia hetkiä ja lähtökohtaisesti yhdessä lasten kanssa. Työn luonne ja työympäristö mahdollistavat henkilöstölle sen, että päivistä voi rakentaa fyysisesti aktiivisia, mikä edistää sekä lasten että henkilöstön hyvinvointia. Terveysliikuntasuositukset voivat parhaimmillaan täyttyä jo työpäivän aikana. Varhaiskasvatuksen työntekijöillä on päivittäin oikeus kymmenen minuutin pituiseen taukoon, joka luetaan työaikaan ja jonka aikana työntekijä ei saa poistua työpaikalta. Tauko järjestetään tarvittaessa vuoroittain ja muutoinkin siten, ettei tauosta aiheudu häiriötä työn kululle. Taukoa ei saa sijoittaa työvuoron tai työpäivän alkuun tai loppuun.

Ulkopuolisen liikunta- ja hyvinvointipalvelujen tarjoaminen henkilöstölle katsotaan olevan henkilöstöetu. Verottajan ohjeen mukaisesti henkilökuntaetuja tarjotaan tasapuolisesti kaikille saman työnantajan alaisuudessa toimiville työntekijöille, tässä tilanteessa koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Tampereen kaupungilla on käytössä liikunta- ja kulttuurietu, joka on samansuuruinen koko kaupungin henkilöstölle.

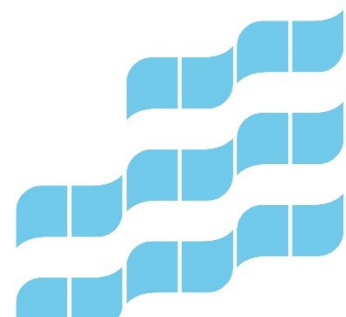
Edellä esitettyjen seikkojen perusteella esitetään, että aloite ei aiheuta toimenpiteitä.

Vuoden 2026 talousarvioesityksessä ei ole varattu rahoitusta varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstön matalan kynnyksen liikunta- ja hyvinvointiohjaukseen.

Valmistelijat:

Kehittämisasiantuntija Mikko Leikkanen, puh. 040 575 5580, etunimi.j.sukunimi@tampere.fi

Henkilöstöpäällikkö Satu Hakulinen, puh. 040 801 6236, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Valtuustoaloite: Matalan kynnyksen liikunta- ja hyvinvointiohjaus varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstölle

Tampereen kaupungin varhaiskasvatus- ja esiopetushenkilöstö tekee arvokasta ja vaativaa työtä lasten hyvinvoinnin ja kehityksen tukemiseksi. Varhaiskasvatuksessa tehtävä työ on fyysisesti ja henkisesti kuormittavaa, mistä kertoo myös kasvatus- ja opetushenkilöstön lisääntyneet sairauspoissaolot. Työhyvinvointia tukevat palvelut ovat keskeisiä työntekijöiden jaksamisen kannalta.

Tampereella on jo toteutettu monia hyviä käytäntöjä henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseksi, mutta erityisesti matalan kynnyksen hyvinvointipalveluiden saatavuutta tulisi lisätä suoraan työpaikkojen läheisyyteen.

Esitän, että Tampereella varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstölle tuotaisiin työpäivän yhteyteen säännöllisesti matalan kynnyksen hyvinvointipalveluja, kuten liikunta- ja hyvinvointiohjaajien palveluita. Nämä ohjaajat voisivat tarjota henkilöstölle esimerkiksi kehonhuoltoon, palautumiseen ja stressinhallintaan liittyviä harjoituksia suoraan työpaikan yhteydessä.

Palvelut voisivat sisältää muun muassa lyhyitä rentoutus- ja liikuntatuokioita työpäivän lomassa sekä yksilöllistä ohjausta fyysisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Jo nyt varhaiskasvatuksen henkilöstö on yrittänyt järjestää omatoimisesti tällaista toimintaa päiväkodin arkeen, mutta osaavien ammattilaisten avulla toimintaa voitaisiin kehittää lisää.

Näiden liikunta- ja hyvinvointipalveluiden tarjoaminen päiväkotien välittömässä läheisyydessä vähentäisi henkilöstön tarvetta siirtyä erikseen hyvinvointipalveluiden luokse vapaa-ajallaan ja mahdollistaisi työpäivän aikaisen palautumisen sekä fyysisen kuormituksen vähentämisen. Tämän avulla edistetään työntekijöiden työssä jaksamista ja viihtymistä sekä parannetaan työhyvinvointia pidemmällä aikavälillä.

Pilotointivaiheessa voitaisiin kohdistaa palvelut tiettyihin päiväkoteihin, minkä jälkeen kokemusten pohjalta toimintaa laajennettaisiin koko kaupungin alueelle. Tällaiset hyvinvointipalvelut tukisivat varhaiskasvatuksen henkilöstön fyysistä ja henkistä palautumista, vähentäisivät työstä johtuvaa stressiä ja lisäisivät yleistä työhyvinvointia, mikä hyödyttäisi koko työyhteisöä sekä vaikuttaisi positiivisesti lasten saamaan kasvatukseen ja opetukseen.

Tampereella 21.10.2024

Anna Moilanen (vihr).

Muut allekirjoitukset:

Tiina Mikkonen (vihr.)

Minna Minkkinen (vas.)

Anne Liimola (sdp)

Milka Hanhela (vas.)

Kukka Kunnari (vas.)

Merve Caglayan (vihr.)

Ida Leino (kok.)

Vilma Järvisalo (vihr.)

Olga Haapa-aho (vihr.)

Mirja Salmijärvi (vihr.)

Inna Rokosa (sdp)

Valtuustoaloite varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kirjallisuuskasvatuksen ja monilukutaidon tukemisen rahoittamiseksi – Minna Minkkinen ym. (TRE:1171/12.00.01/2025)

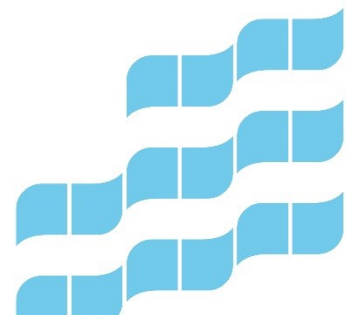
Valtuutettu Minna Minkkinen esittää 17.2.2025 yhdessä lukuisien valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että Tampereen kaupunki selvittää budjetistaan riittävän määrärahan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kirjallisuushankintoihin, jotta yksiköiden kirjalikoimaa voidaan ylläpitää ja päivittää säännöllisesti. Rahoituksessa tulee huomioida lasten ikätaso sekä erilaisten ryhmien erityistarpeet, kuten selkokielliset kirjat, monikiellinen kirjallisuus ja saavutettavuuden parantaminen. Tämän lisäksi kirjastojen kanssa tehtävää yhteistyötä voitaisiin vahvistaa esimerkiksi varhaiskasvatuksessa toteutettavien kirjavinkkausten ja kirjastovierailuiden avulla.

Minna Minkkinen ja muut valtuutetut ovat perustelleet esitystään sillä, että varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kirjallinat vähentävät kirjojen saatavuutta kirjastoissa. He ilmaisivat huolensa lasten lukutaidon heikentymisestä ja sen, pystytäänkö päiväkodeissa huomioimaan erilaisten ryhmien erityistarpeet sekä ikätaso kirjallisuuskasvatuksessa.

Lukeminen ja kirjallisuuskasvatus ovat keskeinen osa varhaiskasvatusta ja esiopetusta, ja niiden merkitys lapsen kielelliselle, kognitiiviselle ja sosiaaliselle kehitykselle on kiistaton. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kirjallisuuskasvatuksesta käytetään nimitystä lukutaitotyö viitaten Kansallisen lukutaitostrategian 2030 suuntaviivoihin ja se sisältää lapsille lukemisen lisäksi paljon muutakin. Lapsen kielen oppiminen ja kielellisen tietoisuuden kehittäminen ovat käytännössä päivittäistä keskustelua, puheen tuottamisen harjoittelua, lasten kysymyksiin vastaamista, loruttelua, kielellä leikittelyä ja laulamista eli ahkeraa vuorovaikutusta ja kommunikointia lasten kanssa sekä ympäristön/toiminnan sanoittamista kaikille, erityisesti monikieliselille suomen kieltä opetteleville lapsille. Tavoitteemme varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on, että lapselle luetaan päivittäin häntä kiinnostavia kirjoja tai tarinoita. Lapset osallistuvat kielellisten taitojensa kehittämiseen myös keksimällä itse tarinoita muun muassa ns. saduttamisen avulla.

Tampereella on jo tehty ja tehdään parhaillaan merkittävää työtä lukutaidon ja monilukutaidon edistämiseksi yhteistyössä kirjaston kanssa. Yhteistyön vakiintuneita muotoja ovat mm. ohjatut ja omatoimiset kirjastokäynnit, mediakasvatustuokiot esiopetusryhmille, valmiiksi kootut teemalliset aineistopakettit, suosituslistat ja muut materiaalit verkkosivuilla sekä satutuokiot ja muut lastentapahtumat kirjastoilla. Lisäksi vuosina 2024–2025 on pilotoitu selkokiellisiä satutuokioita, varhaiskasvatuksen kanssa yhteistyössä 3- ja 5-vuotiaiden vanhemmille suunnattuja lukureseptejä sekä kolmessa päiväkodissa monikiellistä iltasatukirjahyllyä. Vuonna 2025 kirjaston lasten ja nuorten palveluiden tiimi kartoittaa ja kehittää erityisesti alle kouluikäisten palveluja.

Kirjaston kokoelma laajentaa ja tuo vaihtelua varhaiskasvatuksessa käsillä olevaan kirjallisuuteen. Tampereen

kaupunginkirjaston lasten ja nuorten aineistojen aineistomääräraha on vuonna 2025 ollut 310 000 euroa, mikä on noin kolmannes fyysisen lainakokoelman budjetista. Lasten ja nuorten aineistot ovat talouden tiukentuessakin tärkeä kokoelman painopiste. Kirjasto hankkii laajasti kirjallisuutta eri kielillä ja sen kautta on ketterästi käytettävissä myös kansallisen Monikielisen kirjaston kokoelma. Laaja lähikirjastojen verkosto yhdessä kirjastoautojen kanssa edistää kirjallisuuden ja kirjastopalvelujen saatavuutta. Päiväkodeille on myös määritelty omat vastuukirjastot tai kirjastoautot. Kirjastoauto palvelee noin kahtakymmentä päiväkotia lähettämällä niihin aineistolaatikkoja, laatikkomäärä riippuu päiväkodin koosta. Lisäksi kirjastoautoilla on 22 erillistä päiväkotipysäkkiä, joilla käydään noin kerran kuussa, ja 8 päiväkotia asioi kirjastoauton koulupysäkeillä, joilla käydään viikoittain tai joka toinen viikko.

Tampere lukee -verkosto on laajentunut varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja kirjaston lisäksi toiselle asteelle ja kulttuuripuolelle vuoden 2025 alussa. Verkoston tarkoituksena on tiedottaa Tampereella tehtävästä lukutaitotyöstä, tiivistää yhteistyötä ja koota kaikki jo tehty hyvä lukutaitotyö yhteen selkeäksi Tampereen lukutaitopoluksi. Tampereen perusopetus, kirjasto varhaiskasvatus ja esiopetus sekä toinen aste saivat Opetushallituksen hankeavustuksen lukutaitostrategian tekemiseksi vuoteen 2027 mennessä.

Tampereen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa monilukutaitoa kehittävä ympäristö on monipuolinen ja rikastettu erilaisilla teksteillä ja digitaalisilla välineillä, jotka tukevat lasten kielellistä, kognitiivista ja sosiaalista kehitystä. Monilukutaito käsittää laajan tekstikäsityksen, jossa tekstit voivat olla kirjoitetussa, puhutussa, audiovisuaalisessa tai digitaalisessa muodossa sekä näiden yhdistelminä. Lasten digitaalista osaamista on viime vuosina kehitetty mm. aktiivisella henkilöstön kouluttamisella ja käytännön tuella kentällä digihankkeen koordinaattorin ja digiohjaajien avulla.

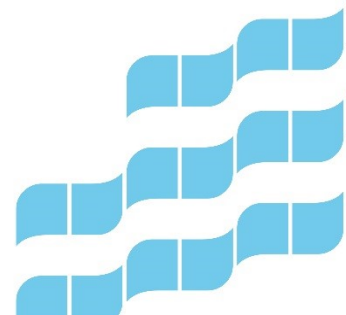
Vastaus aloitteen tavoitteisiin

1. Laadukkaiden ja monipuolisten lastenkirjojen saatavuus

Varhaiskasvatus ja esiopetus käyttävät aktiivisesti kirjastoja, joiden yksi palveluista on kirjapakettien kokoaminen toivotussa teemassa. Nämä takaavat laadukkaiden ja monipuolisten lastenkirjojen saatavuuden, minkä vuoksi kirjojen hankkimista yksiköihin ei nähdä ensisijaisena. Tätä tukee myös kestävä elämäntavan arvot, jotka kannustavat hyödyntämään kirjastopalveluita lastenkirjojen kohdalla.

Tampereella on kehitetty Lukukaari-mallia esiopetuksesta perusopetuksen loppuun ja varhaiskasvatuksessa Lukureseptiä, joka innostaa perheitä lukemisen pariin. Lukuresepti 3-vuotiaiden perheille on jo käytössä, ja syksyllä 2025 julkaistaan vastaava resepti 5-vuotiaille. Reseptissä on vinkattu ikäryhmälle sopivia kirjoja, joiden saatavuus on varmistettu kirjastolta. Näiden reseptien avulla varmistetaan, että perheet saavat tietoa ikätasoisista kirjoista ja lukemisen tärkeydestä.

2. Mahdollisuus päästä säännöllisesti kirjojen pariin

Päiväkodeissa ja esiopetuksessa lapsilla on mahdollisuus päästä päivittäin kirjojen pariin. Yksiköissä lasten saatavilla on kirjoja arjessa jatkuvasti ja niitä voidaan tarvittaessa hankkia lisää. Tarkempaa annettua vuosibudjettia ei ole, mutta varhaiskasvatusyksiköiden johtajat voivat hankkia kirjoja yksikön budjetista tarpeen mukaan. Lisäksi uusien tai peruskorjattujen yksiköiden budjetista käytetään kirjahankintoihin reilusti rahaa. Esiopetuksen yksiköihin sekä niihin päiväkoteihin, joissa on paljon monikielisiä lapsia, on hankittu Lukulumo-sovellus maaliskuuhun 2026 asti tukemaan lasten oman äidinkielen sekä suomen kielen oppimista. Lukureseptejä jaetaan vanhemmille päiväkodeissa esimerkiksi vasukeskustelujen yhteydessä. Vuosina 2025–2026 on tavoitteena lisäksi tehostaa lukureseptiä tukevien kirjavinkkilistojen jakamista vanhemmille ja varhaiskasvatuksen henkilökunnalle.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen käynnit kirjastoissa ovat tärkeitä, koska ne rakentavat kirjastosuhdetta myös lapsille, joiden perheissä ei muuten käydä aktiivisesti kirjastossa. Suhteen muodostumista tukee, että päiväkotiryhmistä käydään kirjastossa tai kirjastoautossa säännöllisesti ja lapset pääsevät itse valitsemaan, lainaamaan ja palauttamaan aineistoa. On arvokasta, että kirjastossa käynti on mukava retki osana arkea.

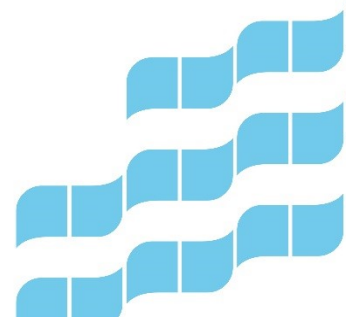
Lisäksi Tampereen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on käytössä kirjoihin ja kirjastoon lapsia tutustuttava Kirjatti-kissan kirjastoseikkailu. Kirjastoammattilaisten kokemuksen perusteella kirjavinkkaus menetelmänä soveltuu paremmin jo itse lukeville kouluikäisille lapsille. Varhaiskasvatusikäisten lasten kanssa keskitytään tutustumaan kevyemmin ja toiminnallisemmin kiinnostaviin kirjoihin sekä kirjaan esineenä.

3. Riippuvuuden vähentäminen kirjastoista

Kansallisen lukutaitostrategian toteuttaminen ei edellytä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen riippumattomuutta kirjastoista. Suomessa yleisten kirjastojen kokoelmat vastaavat laajasti myös varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tarpeisiin. Kirjasto toimii myös varhaiskasvatuksen kumppanina lukutaitotyössä. Kirjaston näkökulmasta päiväkotien lainaamat kirjat eivät ole merkittävässä määrin pois yksityisasiakkaiden saatavilta. Esimerkiksi vuoden 2024 aikana kuvakirjoja oli lainattu yhteisökorteille, joita suuri osa päiväkotiryhmistä käyttää, 49 000 kertaa kun taas henkilökohtaisilla korteilla kuvakirjoja oli lainattu 740 000 kertaa. Päiväkodeissa usein lainataan myös monipuolisesti erilaista aineistoa, joka ei kuulu kaikkein kysytyimmän kirjallisuuden joukkoon.

4. Lasten kielellisen kehityksen ja lukutaidon tukeminen

Tampereella on perustettu keväällä 2025 pormestarin nimeämä Lukeva Tampere -työryhmä, jonka tarkoituksena on sisällyttää lukutaitotyö kunnan suunnitelmiin. Toimenpiteet kohdistuvat lapsiin ja oppilaisiin varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja toiselle asteelle. Lisäksi käytössä on kielitietoisien pedagogiikan vahvistamiseksi kehitetty Kielipeda-työväline.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella esitetään, että aloitteen johdosta ei ryhdytä toimenpiteisiin. Kirjaston kanssa tehdään hyvää ja monipuolista yhteistyötä ja varhaiskasvatusyksiköillä on riittävästi rahaa hankkia lapsille sopivaa kirjallisuutta. Talouden tasapainottamisen tilanteessa joudumme karsimaan rahoitusta kaikista palveluryhmän toiminnoista, joten kehitämme kirjaston kanssa edelleen hyvää yhteistyötä eteenpäin ja tuomme varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen jatkossakin monipuolista ja lapsia kiinnostavaa kirjallisuutta.

Vuoden 2026 talousarvioesityksessä ei ole varattu rahoitusta varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kirjallisuuskasvatuksen ja monilukutaidon tukemisen rahoittamiseksi.

Valmistelijat:

Palvelupäällikkö, pedagogiset ja sisältöpalvelut Hanna Huovinen, puh. 040 536 8644, etunimi.sukunimi@tampere.fi,

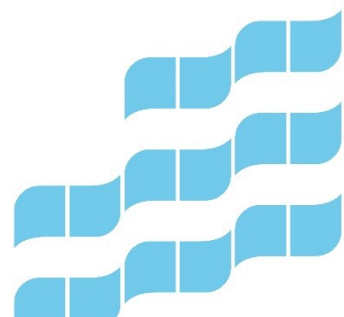
Koordinaattori Marjo Mannila, puh. 040 738 6609, etunimi.r.sukunimi@tampere.fi

Kirjastonhoitaja Paula Rönni, puh. 040 653 1988, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen aluejohtaja Pia Mikkola, puh. 050 468 2922, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Varhaiskasvatuksen pedagoginen asiantuntija Sanna Mustonen, puh. 040 542 6480, etunimi.a.sukunimi@tampere.fi

Koordinaattori Annika Väinä, puh. 040 543 4867, etunimi.j.sukunimi@tampere.fi

Valtuustoaloite: Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kirjallisuuskasvatuksen ja monilukutaidon tukemisen rahoitus Tampereella

Lukeminen ja kirjallisuuskasvatus ovat keskeinen osa varhaiskasvatusta ja esiopetusta, ja niiden merkitys lapsen kielelliselle, kognitiiviselle ja sosiaaliselle kehitykselle on kiistaton. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa mainittu monilukutaito sisältää eri lukutaidon osa-alueita, kuten kuvanlukutaidon ja peruslukutaidon. Monilukutaidon kehittymiseen tarvitaan aikuisen mallia sekä rikasta tekstiympäristöä (Opetushallitus, 2022). Päiväkodeissa ja esiopetuksessa luetaan lapsille päivittäin, ja lapset myös tutustuvat itsenäisesti kirjoihin osana oppimisympäristöään. Laadukkaiden kirjojen saatavuus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on kuitenkin haaste, sillä taloudelliset resurssit ovat jo valmiiksi tiukat, eikä kaikilla yksiköillä ole taloudellista resurssia riittäviin ja monipuolisiin kirjallisuushankintoihin.

Uusien päiväkotij- ja esiopetuksyksiköiden perustamisen yhteydessä hankitaan ns. peruskirjallisuusvarasto, mutta kun kirjat kuluvat tai menevät rikki, niiden uusiminen jää usein muiden hankintojen varjoon. Päiväkodit ja esiopetus hyödyntävät aktiivisesti kirjastoja, mutta tämä voi samalla vähentää kirjallisuuden saatavuutta perheille ja lasten vapaa-ajalle. Päiväkoteihin saadaan usein kirjoja myös lahjoituksina perheiltä. Monipuolinen, laadukas ja ajantasainen kirjallisuus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa edistää lasten lukutaitoa ja innostusta kirjojen pariin myös tulevaisuudessa (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, Opetushallitus, 2022).

Tuoreimpien PISA-tutkimusten mukaan suomalaisnuorten lukutaito on heikentynyt merkittävästi viime vuosina. Vuoden 2022 PISA-arvioinnissa suomalaisnuorten lukutaidon keskiarvo oli 490 pistettä, mikä on edelleen OECD:n keskiarvoa (476 pistettä) korkeampi. Kuitenkin verrattuna vuoden 2018 tuloksiin, joissa lukutaito oli pääalueena, Suomen pistekeskiarvo on laskenut peräti 30 pistettä. Tämä laskeva trendi on ollut Suomessa OECD-maiden keskiarvoa voimakkaampi (Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2023). Lukutaito on avainasemassa kaikessa oppimisessa, ja sen heikentyminen vaikuttaa laajasti oppimistuloksiin. Aiemmin lukuharrastuksen suosio kannatteli Suomen oppimistuloksia, mutta nykyään sosiaalisen median ja digitaalisten pelien kasvava käyttö vie aikaa perinteiseltä lukemiselta (Opetushallitus, 2023).

Esitämme, että Tampereen kaupunki selvittää budjetistaan riittävän määrärahan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kirjallisuushankintoihin, jotta yksiköiden kirjavalikoimaa voidaan ylläpitää ja päivittää säännöllisesti. Rahoituksessa tulee huomioida lasten ikätaso sekä erilaisten ryhmien erityistarpeet, kuten selkokielliset kirjat, monikiellinen kirjallisuus ja saavutettavuuden parantaminen. Tämän lisäksi kirjastojen kanssa tehtävää yhteistyötä voitaisiin vahvistaa esim. varhaiskasvatuksessa toteutettavien kirjavinkkausten ja kirjastovierailuiden avulla.

Aloitteen tavoitteena on:

- Turvata laadukkaiden ja monipuolisten lastenkirjojen saatavuus Tampereen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.
- Varmistaa, että jokaisella lapsella on mahdollisuus päästä säännöllisesti kirjojen pariin.

- Vähentää varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksiköiden riippuvuutta kirjastoista, jolloin kirjastojen resurssit voivat palvella laajemmin myös perheitä ja vapaa-ajan lukemista.

- Tukea lasten kielellistä kehitystä ja lukutaidon vahvistumista tarjoamalla ajantasaista, monipuolista ja laadukasta kirjallisuutta.

On tärkeää panostaa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kirjallisuuskasvatukseen sekä varmistaa, että päiväkodeilla ja esiopetuksen yksiköillä on riittävät resurssit tarjota lapsille monipuolinen ja laadukas monilukutaitoa kehittävä ympäristö. Tämä on investointi tulevaisuuteen ja lasten lukutaitoon.

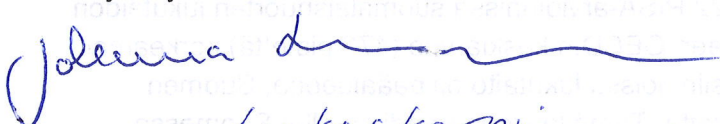
Tampereella 17.2.2025

Aloitteen valmistelijat:

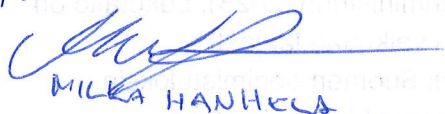
Minna Minkkinen, valtuutettu (vas)

Anna Moilanen, varavaltuutettu (vihr)

Allekirjoittajat:

Johanna Loukko

MILKA HANHELA

Mikko Aaltosen

Salla Järvi

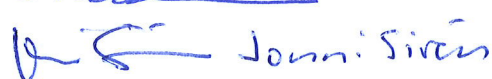

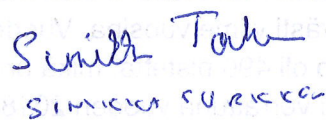

Antti Hiltti

J. E. - - Johana Suorinen

Sinikka Ruuska